Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 68.704 van 7 oktober 1997

A. 43.349/VI-10.298
A. 44.401/VI-10.299

In zake : **1.** **d'HUART** Raymond,

2. **d'HUART** Marc, handelend zowel in eigen naam als in zijn hoedanigheid van wettelijke vertegenwoordiger van zijn dochter, Coralie **d'HUART**,

die woonplaats hebben gekozen bij Mr. André DELVAUX, advocaat, Place des Nations Unies 7 4020 Luik,

tegen :

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de Minister van Buitenlandse Zaken.

DE RAAD VAN STATE, VIe KAMER,

Gezien het op 12 november 1990 ingediende verzoekschrift, waarbij Raymond d'HUART de nietigverklaring vordert "van de hem op 11 september 1990 ter kennis gebrachte beslissing waarbij de Minister van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking weigert ter ondertekening aan de Koning een koninklijk besluit voor te leggen om de titel van baron toe te kennen die is verleend aan alle, zowel mannelijke als vrouwelijke afstammelingen, thans of in de toekomst gesproten uit Gérard, Mathias d'HUART,

op basis van de open brieven die Koning Filips V van Spanje hem op 19 juli 1709 heeft uitgereikt";

Gezien het op 5 juni 1991 ingediende verzoekschrift, waarbij Marc d'HUART, handelend zowel in eigen naam als in zijn hoedanigheid van wettelijke vertegenwoordiger van zijn dochter, Coralie d'HUART, de nietigverklaring van dezelfde handeling vordert;

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van de heer HOEFFLER, eerste auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 20 november 1991 tot samenvoeging van de zaken;

Gelet op de beschikking van 20 november 1991, waarbij de neerlegging van het dossier en het verslag ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 15 december 1992, waarbij het door de auditeur-generaal aangewezen lid van het auditoraat wordt opgedragen het onderzoek voort te zetten en een aanvullend verslag op te maken;

Gezien het aanvullend verslag van de heer KOVALOVSZKY, auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 13 december 1995, waarbij de neerlegging van het dossier en het aanvullend verslag ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het aanvullend verslag aan de partijen en gezien de laatste memorie van de verzoekende partijen;

Gelet op de beschikking van 26 juli 1996, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 4 september 1996;

Gehoord het verslag van de heer LEROY, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. P. HENRY, loco Mr. A. DELVAUX, advocaat, die voor de verzoekende partijen verschijnt, en van Mr. C. NIKIS, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het andersluidend advies van de heer KOVALOVSZKY, auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende feiten dienstig zijn voor het onderzoek van de beroepen :

Op 19 juli 1709 reikt koning Filips V van Spanje aan Gérard Mathias d'HUART "open brieven" uit waarin hem in de volgende bewoordingen de titel van baron wordt verleend :

" Wij, Filips, bij de gratie Gods, Koning van Castilië, Leon en Aragon, aan allen die deze open brieven thans of in de toekomst lezen of horen voorlezen, Onze Groet, Aangezien de Koningen en de Prinselijke Vorsten, van wie alle standen, waardigheden en graden van adeldom, preëminentie en heerlijkheid uitgaan, de mogelijkheid en de macht hebben te verheffen tot een rang van eer en te bekleden met titels en prero-

gatieven degenen die, doordat ze aanhoudend en sedert lang opmerkelijke en verdienstelijke daden verrichten en zulke diensten presteren, bewijzen dat ze zulks hebben verdiend, zulks waard zijn en daartoe bekwaam zijn, teneinde hen er nog meer toe te bewegen, aan te sporen en te verplichten daarin te volharden en anderen, onder wie hun nakomelingen, ertoe aan te zetten en te bewegen hun voorbeeld na te volgen en hen ertoe te brengen niet alleen een even goede naam en faam te verwerven, doch tevens de hoogste graad en opperste staat van verdienste te bereiken ter bevordering van het algemeen welzijn en het dienen van hun natuurlijke heren en prinsen, laten hierbij weten dat, op grond van het gunstige verslag dat bij ons is uitgebracht over onze gewaardeerde en trouwe Gerard Mathias d'Huart, Brigadier bij onze strijdkrachten en kapitein van het regiment van onze Waalse wachten, die naar verluidt afstamt van het nobele en oude geslacht d'Huart dat afkomstig is uit ons land en hertogdom Luxemburg, waar al zijn voorouders en voorgangers naar verluidt steeds zeer trouwe onderdanen en vazallen van hun natuurlijke en prinselijke vorsten zijn geweest en in de voornoemde provincie erkend en beschouwd werden als nobele en bekwame mensen die daar verscheidene lenen bezaten, en zijn grootvader, zijn vader en zijn ooms daar naar verluidt de belangrijkste ambten hebben bekleed en eervolle taken op zich hebben genomen, namelijk de enen het ambt van Staatssecretaris van wijlen Hare Doorluchtige Hoogheid de Infante Isabella, van ridder en voorzitter van de Raad van diezelfde provincie, terwijl de anderen gevolmachtigden en afgevaardigden zijn geweest met verscheidene belangrijke opdrachten bij de Keurvorsten en de parlementen van het Rijk van Bourgogne en omstreken, tevens gelet op de goede en trouwe diensten van de voornoemde Gerard Mathias d'Huart en gelet op de diensten welke ons thans eveneens worden verleend door zijn broers, de ene als Luitenant-Kolonel bij onze strijdkrachten in Vlaanderen, de andere als Luitenant in het voornoemde regiment van onze Waalse wachten, **Om al deze redenen** willen wij, de voornoemde zaken in overweging genomen en goedgunstiglijk oordelend over zijn nobele en oude afstamming, zijn loyauteit en de andere goede eigenschappen die hij in zijn persoon verenigt, Gerard Mathias d'Huart, voornoemd, verheffen tot, verhogen in en bekleden met de grootste eer, rechten, voorrechten en preëminentie, hebben wij - op advies van de leden van onze Raad van State - willens en wetens, vanuit onze vrijgevigheid, ons volle gezag en onze soevereine autoriteit bij deze open brieven Gerard Mathias d'Huart, voornoemd, aangesteld en benoemd tot Baron en stellen wij hem aan en benoemen wij hem tot Baron, waarbij wij, teneinde hem nog meer te eren, ermee instemmen en erin bewilligen dat hij voor de naam d'Huart de titel van baron voert en dat

door hem zijn mannelijke en vrouwelijke kinderen en nazaten in directe lijn, thans of in de toekomst gesproten uit een wettig huwelijk, die titel van baron vanaf nu en voor altijd overerven, als verleend door ons, onze erfgenamen en nakomelingen, stemmen ermee in en bewilligen erin dat hij en zijn afstammelingen die titel thans of in de toekomst kunnen voeren en verbinden aan welke heerlijkheid, welk land, landgoed of pachtland ook dat zij verkregen hebben of zullen verkrijgen in onze dienst en onder ons bestuur in onze voornoemde Nederlanden, en, vanuit nog grotere goedgunstigheid hebben wij hem verleend en toegestaan dat, zo hij mocht komen te overlijden zonder reeds geboren of nog ongeboren wettige mannelijke of vrouwelijke nakomelingen in directe lijn, de voormelde titel van Baron thans en in de toekomst zal kunnen overgaan en te beurt vallen aan zijn naaste Verwant en diens mannelijke en vrouwelijke afstammelingen die de naam d'Huart dragen in de zijlijn, in dezelfde vorm en op dezelfde wijze als hiervoren is gezegd, en hebben wij bij deze open brieven aan de voornoemde landen, heerlijkheden, landgoederen en pachtlanden die vanaf nu de hunne zijn in waardigheid, titel, naam, roep en preëminentie de titel van Baronie verleend, alsook aan de aanhorigheden en de bijhorigheden ervan, bovendien zullen hij en zijn thans of in de toekomst uit een wettig huwelijk gesproten nakomelingen en zijn naaste Verwant en diens afstammelingen in directe lijn en in de zijlijn - in het hiervoren genoemde geval - daaraan tot meerdere eer en glorie van die Baronie kunnen toevoegen en bijvoegen en daarin kunnen opnemen alle andere heerlijkheden, landgoederen en pachtlanden die zij geschikt achten en zullen zij alle daarmee verband houdende eer en alle daarmee verband houdende rechten, eerbewijzen, waardigheden, rangen, privileges, voorrechten en preëminentie kunnen genieten en bezitten, net zoals en in dezelfde vorm en op dezelfde wijze als alle andere baronnen en baronessen dat doen en plegen te doen in alle onze landen en heerlijkheden en inzonderheid in onze voornoemde Nederlanden, dat alles tegen de gewone en gebruikelijke lasten, zodat de voormelde Baron d'Huart en zijn erfgenamen en nakomelingen, eveneens Baronnen en Baronessen d'Huart, ertoe gehouden zullen zijn eer te bewijzen aan en de eed van trouw en loyauteit af te leggen in handen van ons, van onze erfgenamen en nakomelingen of van onze vicaris-generaal in onze Nederlanden of de commandanten-generaal ervan, die in onze afwezigheid of in afwezigheid van onze nakomelingen en erfgenamen van die landen door ons aangesteld en gemachtigd zijn, zoals wij hen bij deze open brieven aanstellen en machtigen, en in die eed te zweren en te beloven de voormelde Baronie op de voormelde wijze als een leengoed van ons zelf en van onze nakomelingen te houden door het leen te verheffen en de rechten te betalen op de aldaar gebruikelijke

wijze en manier en zoals het betaamt, alsmede te beloven dat deze verheffing tot de adelstand thans noch in de toekomst ons, onze verheven stand, onze heerlijkheid, onze rechtsmacht, ons ressort, onze soevereiniteit, onze autoriteit en onze preëminentie tot nadeel zal strekken, met dien verstande dat, wanneer zij de voornoemde titel van Baron hebben verbonden aan enig landgoed of enige heerlijkheid zoals hiervoren gezegd is, de landgoederen, de landerijen en de pachtlanden die zij daaraan toegevoegd en daarin opgenomen hebben, daarvan nooit mogen worden afgescheiden of afgesplitst bij testament of enig ander contract, zodat wij bij deze opdracht geven aan onze vicaris-generaal van onze voornoemde Nederlanden en bevel geven aan de leden van onze Koninklijke Raad, aan de Voorzitter en de Leden van onze Hoge Raad, aan de Voorzitter en de Leden van onze Provincieraad van Luxemburg, aan de Voorzitter en de Leden van ons Rekenhof en aan al onze andere rechtshandhavers, officieren, onderdanen en vazallen die daarbij thans of in de toekomst belang kunnen hebben of daarmee thans of in de toekomst te maken kunnen hebben, wanneer zij zich richten tot of zich uitspreken over Gerard Mathias d'Huart, voornoemd, zijn mannelijke en vrouwelijke erfgenamen en nakomelingen, thans of in de toekomst gesproten uit een wettig huwelijk en zijn naaste Verwant en diens afstammelingen in de zijlijn - in het voormelde geval - deze en dezen voortaan te houden voor, te eren, te achten, te benoemen, aan te spreken, aan te schrijven, te betitelen, te huldigen en te proclameren als Baronnen en Baronessen d'Huart, bevelen tevens aan de voormelde personen die in onze dienst zijn en, bij ontstentenis van de voornoemden, aan alle anderen aan wie het staat de vorm en de inhoud van de voormelde open brieven goed en naar behoren te controleren en te bekrachtigen, waarna de voornoemden onder onze raadslieden, rechtshandhavers, vazallen en onderdanen en al degenen die daarbij betrokken zijn, moeten gedogen en toestaan en er tevens voor moeten zorgen dat Gerard Mathias d'Huart, voornoemd, zijn mannelijke en vrouwelijke erfgenamen en afstammelingen thans of in de toekomst gesproten uit een wettig huwelijk en zijn naaste Verwant en diens nakomelingen - in het voormelde geval - volledig, ongestoord en eeuwig kunnen genieten en gebruik maken van de hen hierbij verleende eretitel en van alle bepalingen van deze open brieven, zonder hen enige stoornis van bezit of welk beletsel ook te berokkenen of te bezorgen of te gedogen dat zulks hen berokkend of bezorgd wordt en, mocht zulks toch geschieden of geschied zijn, die hinder terstond tegen te gaan en weg te werken of te doen tegengaan en wegwerken, **want aldus behaagt het ons**, niettegenstaande welke daarmee strijdige ordonnanties, beperkingen, bevelschriften of verbodsbepalingen ook, met uitzondering van alleen ons

recht en dat van anderen, op voorwaarde dat deze open brieven binnen een termijn van een jaar vanaf de datum ervan aan onze eerste wapenkoning of aan een andere daartoe gemachtigde persoon in onze voormelde Nederlanden worden overgelegd overeenkomstig en voor de doeleinden vervat in artikel vijftien van de ordonnantie die wijlen Aartshertog Albert op veertien december zestienhonderd zestien heeft uitgevaardigd betreffende het voeren van wapens, helmen, titels en andere eretekens op straffe van nietigheid van deze open brieven, bevelen onze Eerste Wapenkoning of degene die zijn taak vervult in onze voormelde Nederlanden, alsook aan de daartoe gemachtigde Wapenkoning of Wapenheraut van de Provincie ten dezen de voorschriften in acht te nemen van de verordening die de leden van onze voormalige Persoonlijke Raad op twaalf oktober zestienhonderd zevenendertig hebben uitgevaardigd inzake de registratie van onze open brieven betreffende de eretekens door de vermelding van de naam van onze voormelde wapenofficieren respectievelijk aantekeningen op de ommezijde van deze open brieven en opdat deze zaak duidelijk is en voor altijd vaststaat hebben wij deze open brieven eigenhandig ondertekend en daarop ons groot zegel laten aanbrengen,

Gegeven in onze stad Madrid, Koninkrijk Castilië, op negentien juli van het jaar des Heren zeventienhonderd en negen en in het negentiende jaar van ons koningschap,

Ondertekend Filips, met paraaf,
lager : Manuel de Vadillo y Velasco, met paraaf,
en nog lager : titulo de Baron en Flandes con las circunstancias y calidades y se expresan en persona de Don Gerardo Mathias Huart".

De adelstand werd afgeschaft tijdens de Franse Revolutie en die maatregel werd van toepassing verklaard op het grondgebied dat vandaag de dag België vormt. Onder het Hollands bewind worden verschillende personen, onder wie twee baronnen "de Huart", "erkend en geadmitteerd als leden van de Ridderschap" bij een koninklijk besluit nr. 132 van 5 maart 1816. Volgens verzoeker gaat het om Philippe, Joseph, Jacques d'Huart, oudste nakomeling van Gérard Mathias, en om zijn jongere broer Henri, Antoine, Joseph, Eloi d'Huart. De betrokkenen worden ingeschreven op de eerste officiële lijst van edelen met de vermelding dat de titel

overdraagbaar is van man op man volgens recht van eerstgeboorte.

Drie afstammelingen van Henri d'Huart, namelijk Edouard - Dominique - Marie - Joseph, Henri - Joseph en Auguste - Henri - Vincent, verkrijgen "open brieven" dd. 8 oktober 1842 en 14 februari 1843, waarbij hen de titel van baron wordt verleend als overdraagbaar op al hun afstammelingen. In die open brieven wordt gesteld dat "in de in het Staatsblad van 1825 bekend-gemaakte lijst ten onrechte wordt vermeld dat de voornoemde titel telkens alleen op de oudste zoon overgaat".

Op 12 december 1988 richt verzoeker aan de Koning een aanvraag om "toekenning van zijn titel aan al zijn huidige en toekomstige afstammelingen die zijn naam dragen.".

Op 8 mei 1990 wordt aan de Raad van Adel een verslag voorgelegd. De conclusies van de rapporteur luiden als volgt :

" 1) Hoewel de open brieven dubbelzinnig zijn gesteld, meen ik te kunnen concluderen dat zij de titel van baron alleen toekennen als overdraagbaar volgens eerstgeboorterecht. Blijkbaar is de toekenning van de titel van baron aan alle afstammelingen van de jongere takken van het geslacht d'Huart dus enigszins onterecht gebeurd en kan ze als een verholen concessie worden beschouwd.

Er behoort te worden opgemerkt dat die titel van baron is toegekend vooraleer de Raad van Adel op 26 september 1843 is opgericht.

2) Men kan zich echter afvragen of wat aan de enen is toegekend - zelfs ten onrechte - aan de anderen dient te worden geweigerd. Die vraag vertoont een billijk-heidsaspect dat niet uit het oog mag worden verloren.

Weliswaar kan voor het geslacht d'Huart, zoals voor het geslacht HEMRICOURT, van enige achteruitgang op de maatschappelijke ladder worden gewaagd. Bovendien is het geslacht d'HUART zeer uitgebreid en bestaat

het gevaar dat wij de leden ervan de komende jaren één voor één voor onze Raad zullen zien verschijnen. Wegen in dit geval opportuniteitsoverwegingen niet meer door dan het billijkheidsaspect ?

3) In het aan ons voorgelegde geval lijkt een gewone erkenning mij noch gerechtvaardigd, noch opportuun.

Mijns inziens zou de Raad op de vraag van verzoeker kunnen ingaan door gebruik te maken van een afgezwakte formule, een soort van verholen concessie die toch niet abrupt overkomt, zoals "machtiging tot het dragen van de titel van baron".

Dat verslag wordt op 15 mei 1990 aan de Raad van Adel voorgelegd en door die Raad goedgekeurd met de volgende commentaar :

" Het verslag wordt goedgekeurd.
De toekenning van de titel van baron aan alle nazaten van de tweede tak in 1842 en 1843, die geen historische gronden heeft, is in feite een verholen concessie. Tijdens de Spaanse overheersing is de regel dat de titels volgens eerstgeboorterecht overgingen steeds nauwgezet nageleefd. De Raad gelast de griffier aan verzoeker uit te leggen dat zijn titel op basis van de oorkonde van 1709 niet aan al zijn nakomelingen kan worden toegekend.".

Op 11 september 1990 schrijft de minister het volgende aan verzoeker :

" Uw aanvraag om de titel van baron te laten toekennen aan al uw afstammelingen op grond van de oorkonde van 19 juli 1709 die Koning Filips V van Spanje aan uw voorvader Gérard Mathias d'Huart heeft verleend, is om advies aan de Raad van Adel voorgelegd.

Tijdens de Spaanse overheersing is de regel dat de titels volgens eerstgeboorterecht overgingen in de Nederlanden steeds nauwgezet nageleefd.

De oorkonde van 1709 houdt geen afwijking in van dat oude principe van de Zuidelijke Nederlanden dat stelt dat er geen baron zonder baronie kan zijn en dat alleen de bezitter van het landgoed de titel kan dragen.

De oorkonde van 1709 luidt als volgt :

"... en hebben wij bij deze open brieven aan de voornoemde landen, heerlijkheden, landgoederen ... de titel van Baronie verleend ... in dezelfde vorm en op dezelfde wijze als alle andere baronnen ... dat ... plegen te doen in ... Onze voornoemde Nederlanden ...".

Deze restrictieve interpretatie is gehanteerd in 1816 voor uw betoudovergrootvader Philippe d'Huart, die op de eerste officiële lijst van edelen is ingeschreven met de vermelding dat zijn titel overdraagbaar is van man op man volgens recht van eerstgeboorte.

Met deze formulering is in 1842 en 1843 geen rekening gehouden voor de rechtsvoorgangers van de tweede tak van uw familie, die van Koning Leopold I de titel van baron toegekend heeft gekregen voor alle afstammelingen.

De open brieven van 1842 en 1843 dateren van vóór de oprichting van de Raad van Adel en de tekst ervan is minder nauwkeurig dan die van de open brieven die sedert 1845 zijn opgesteld. Ongeacht de gebruikte terminologie is de gunst die Koning Leopold I heeft toegestaan in feite een concessie en geen erkenning, aangezien niemand kan worden hersteld in een recht dat voorheen niet bestond.".

Die brief bevat de bestreden handeling;

Overwegende dat de verwerende partij, naar aanleiding van het verslag van de auditeur, waarvan de indiening op 20 november 1991 was gelast, in haar laatste memorie heeft aangevoerd dat, wegens de zeer technische aard van het onderwerp, aan de analyses van de auditeur een diepgaand onderzoek moest worden gewijd door een "gespecialiseerd historicus"; dat zij op 9 december 1992 een verslag heeft ingestuurd dat hierna het "verslag-Janssens" zal worden genoemd en opgesteld is door de heer Paul JANSSENS, hoogleraar geschiedenis aan de Economische Hogeschool Sint-Aloysius te Brussel, docent aan de K.U. Brussel, Research Fellow aan de K.U. Leuven, van wie zij zegt dat ze hem als expert heeft geraadpleegd en hem gelast heeft "een geschiedkundig verslag op te stellen over de toekenning en de overdracht van adellijke titels in de Spaanse en

Oostenrijkse Nederlanden, het Koninkrijk der Nederlanden en het Koninkrijk België"; dat bij een beschikking van 15 december 1992 het door de auditeur-generaal aangewezen lid van het auditoraat ermee belast is het onderzoek voort te zetten en een aanvullend verslag op te maken, wat gebeurd is, waarna de indiening van het aanvullend verslag op 13 december 1995 gelast is; dat de verzoekers in een laatste memorie die na dat aanvullend verslag is ingediend, vragen dat het verslag-Janssens uit de debatten wordt geweerd om reden dat het, aangezien het met het oog op dit beroep door een lid van de Raad van Adel zou zijn opgesteld, volgens hen "niet voornamelijk tot doel heeft een historisch vraagstuk te bestuderen" maar neerkomt op "een poging om aan te tonen dat het door de verzoekers ingediende beroep ongegrond is";

Overwegende dat artikel 23 van de gecoördineerde wetten als volgt luidt :

" De afdeling administratie voert rechtstreeks briefwisseling met de ministers, de provinciegouverneurs, de gemeentelijke overheden en de ondergeschikte openbare besturen.

Zij is gerechtigd alle bescheiden en inlichtingen omtrent de zaken waarover zij zich uit te spreken heeft, door deze overheden en besturen te doen overleggen.";

dat de Raad van State krachtens deze bepaling rekening kan houden met documenten waarin de gewone procedureregels niet uitdrukkelijk voorzien, vooral wanneer tijdens het onderzoek van een zaak aanvullende inlichtingen worden gevraagd; dat er geen grond is om het verslag-Janssens uit de debatten te weren, met dien verstande dat dit verslag moet worden gezien als een uiteenzetting van de stelling van de verwerende partij en niet als een verslag opgesteld door een historicus zonder enige band met de partijen, temeer daar de steller van dat verslag daarin van tijd tot tijd de in

elk wetenschappelijk werk vereiste objectiviteit laat varen en de weg van de polemiek opgaat;

Overwegende dat de verzoekers een eerste middel ontlenen aan schending van artikel 75 (thans artikel 113) van de Grondwet, van het koninklijk besluit nr. 132 van 5 maart 1816 en aan schending van de bewijskracht die van de open brieven van 19 juli 1709 uitgaat; dat zij in wezen aanvoeren dat het voormelde besluit de erkenning vormt van de onder het Ancien Régime verleende adellijke titels en neerkomt op "de erkenning in de rechtsordening van de Nederlanden van de voordien verleende open brieven.";

Overwegende dat, aangezien de adelstand bij de Franse Revolutie was afgeschaft, de beslissingen die onder het Hollands bewind op het stuk van de adel zijn genomen, voortvloeien uit artikel 63 van de Fundamentele Wet van 24 augustus 1815 - volgens welke bepaling de Koning adeldom verleent - en neerkomen op het verlenen van een titel; dat het in dit verband irrelevant is dat de Koning bij het vaststellen van de toe te kennen titels de adellijke gunsten die hij verleende heeft willen afstemmen op die welke de betrokkenen of hun voorouders onder het Ancien Régime genoten; dat het middel ongegrond is voor zover het ontleend is aan de schending van het koninklijk besluit nr. 132 van 5 maart 1816; dat het middel niet-ontvankelijk is voor zover het ontleend is aan de schending van artikel 113 van de Grondwet, aangezien niet wordt aangegeven hoe die bepaling zou zijn geschonden; dat het middel samenvalt met het tweede en het derde middel voor zover daarin de schending wordt aangevoerd van de bewijskracht die van de open brieven van 19 juli 1709 uitgaat;

Overwegende dat de verzoekers een tweede middel ontlenen aan schending van artikel 75 (thans

artikel 113) van de Grondwet, van het koninklijk besluit nr. 132 van 5 maart 1816, aan foutieve motivering, aan niet-afdoende motivering en aan schending van de bewijskracht die van de open brieven van 19 juli 1709 uitgaat; dat zij aanvoeren dat met de open brieven van 1709 "twee totaal verschillende adellijke gunsten werden verleend", namelijk, enerzijds, de titel van baron en, anderzijds, de mogelijkheid om die titel te verbinden aan een landgoed dat daardoor een baronie wordt; dat zij betogen dat de eerstgenoemde gunst overging op alle erfgenamen van Gérard Mathias d'Huart, terwijl voor de overgang van de laatstgenoemde gunst werd verwezen naar de gebruiken van die tijd;

Overwegende dat de verzoekers een derde middel ontlenen aan "schending van artikel 75 (thans artikel 113) van de Grondwet, van het koninklijk besluit nr. 132 van 5 maart 1816, aan foutieve motivering, aan niet-afdoende motivering en aan schending van de bewijskracht die van de open brieven van 19 juli 1709, 7 mei 1842 en 15 februari 1843 uitgaat"; dat zij betogen dat die beide laatstgenoemde open brieven duidelijk zijn, inzonderheid voor zover daarin wordt opgemerkt dat "in de in het Staatsblad van 1825 bekendgemaakte lijst ten onrechte wordt vermeld dat de voornoemde titel telkens alleen op de oudste zoon overgaat"; dat zij van mening zijn dat het "ondenkbaar zou zijn zich vragen te stellen bij de gebruikte terminologie en ervan uit te gaan dat het woord erkenning in de plaats van het woord concessie moet komen (lees het omgekeerde), temeer daar de personen aan wie die open brieven zijn uitgereikt zelf het onweerlegbare en reeds bestaande recht hadden aangevoerd dat voortvloeit uit de eerste van de adeldom verlenende bepalingen van de open brieven van 1709";

Overwegende, over beide middelen samen, dat de bestreden handeling vooral gemotiveerd is door de

interpretatie die de verwerende partij van de open brieven van 1709 geeft, en, in bijkomende orde, door de vergissing die in 1842 en 1843 in het voordeel van de jongere tak van het geslacht d'Huart zou zijn begaan; dat, om na te gaan of de middelen gegrond zijn, alleen behoeft te worden onderzocht of de interpretatie die de verwerende partij van de open brieven van 1709 geeft, kan worden aanvaard, aangezien het antwoord op die vraag noodzakelijkerwijze aangeeft of er in 1842 en 1843 een vergissing is begaan;

Overwegende dat de draagwijdte van welke juridische akte ook niet juist kan worden beoordeeld als met de context waarin die akte is opgesteld geen rekening wordt gehouden; dat zulks in het bijzonder het geval is wanneer het gaat om oude documenten die zijn uitgevaardigd onder een politiek bestuur dat ver van het onze staat; dat het antwoord op de vraag wat de overheid kon doen of plicht te doen van kapitaal belang is om vast te stellen wat ze in casu werkelijk heeft gedaan; dat overigens redelijkerwijs niet kan worden geëist dat van een periode die zo ver in het verleden ligt met volledige zekerheid wordt vastgesteld wat de rechterlijke gebruiken waren, zodat men noodzakelijkerwijs met de beschikbare aanwijzingen genoegen moet nemen;

Overwegende dat in de tekst van de open brieven de titel wordt toegekend aan Gérard Mathias d'Huart "en ... door hem (aan) zijn mannelijke en vrouwelijke kinderen en nazaten in directe lijn, thans of in de toekomst gesproten uit een wettig huwelijk", en hen machtigt die "thans of in de toekomst (te) voeren en verbinden aan welke heerlijkheid, welk land, landgoed of pachtland ook dat zij verkregen hebben of zullen verkrijgen in onze dienst en onder ons bestuur in onze voornoemde Nederlanden"; dat die tekst bepaalt

dat, "zo hij mocht komen te overlijden zonder ... nakomelingen ... de voormelde titel van Baron thans en in de toekomst zal kunnen overgaan en te beurt vallen aan zijn naaste Verwant ..., in dezelfde vorm en op dezelfde wijze als hiervoren is gezegd"; dat de persoon aan wie die open brieven worden uitgereikt daardoor gemachtigd wordt de titel te verbinden aan gronden die één geheel zullen vormen dat niet mag worden opgedeeld; dat vervolgens, in iets wat op een afkondigingsformule lijkt, aan een hele reeks overheidspersonen wordt bevolen," wanneer zij zich richten tot of zich uitspreken over Gerard Mathias d'Huart, voornoemd, zijn mannelijke en vrouwelijke erfgenamen en nakomelingen, thans of in de toekomst gesproten uit een wettig huwelijk en zijn naaste Verwant en diens afstammelingen in de zijlijn - in het voormelde geval - deze en dezen voortaan te houden voor, te eren, te achten, te benoemen, aan te spreken, aan te schrijven, te betitelen, te huldigen en te proclameren als Baronnen en Baronessen d'Huart";

Overwegende dat niet wordt betwist dat de titels die verbonden waren aan een landgoed dat bij de toekenning van die titels tot een leen was gemaakt, net als dat leen werden overgedragen van man op man volgens eerstgeboorterecht, aangezien het leen zelf niet mocht worden opgedeeld om te voorkomen dat de lenen tot in het oneindige versnipperd zouden raken; dat de term "erfgenaam" of "feodale erfgenaam" verwijst naar diegene van de afstammelingen die tegelijk de titel en de grond erft;

Overwegende dat vanaf de zeventiende eeuw niet aan een leen verbonden titels zijn verleend; dat de juristen van die tijd die nieuwigheid hebben gerecht-vaardigd door het begrip "fictief leen" te bedenken, waardoor de verleende eretitel in een welbepaalde

juridische categorie kon worden ondergebracht; dat de open brieven van 1709 de titel verbinden aan de naam, doch, doordat ze toestaan dat de titel eventueel aan bepaalde landgoederen wordt verbonden, de mogelijkheid inhouden van een soort "omzetting" van de titel in een klassiek leen;

Overwegende dat, hoewel geen enkel argument betreffende het gevaar van versnippering van de landgoederen kan worden aangevoerd wanneer de titel alleen aan de naam verbonden is en in dat geval dan ook zonder bezwaar kan worden bepaald dat de titel op alle erfgenamen overgaat, niets erop wijst dat van de regel van het eerstgeboorterecht zou zijn afgestapt indien de titel niet aan een leen was verbonden en evenmin was toegewezen aan een landgoed dat daardoor tot leen werd verheven; dat daarentegen blijkt dat koning Karel VI vanaf 1725, dus niet lang na de open brieven van 1709, aan de gouvernante van de Nederlanden instructies heeft gegeven om zich te verzetten tegen de overgang van de in de Nederlanden verleende titels op alle afstammelingen, naar het voorbeeld van wat in Duitsland gebruikelijk was; dat artikel XVIII van een edict van 11 december 1754 voorziet in strafrechtelijke straffen voor de jongere leden van een familie die zich de titels toeeigenen die alleen aan de oudsten toekomen en voor de oudsten die zich die titels toeeigenen wanneer hun vader nog leeft; dat, hoewel dat edict na de open brieven van 1709 is uitgevaardigd, in de aanhef ervan wordt aangegeven dat het niet de bedoeling was te innoveren, doch alleen orde te scheppen waar enige verwarring heerste; dat tegen het einde van die eeuw verscheidene personen die de titel van hun vader hadden gedragen vervolgd zijn doordat zij zich die titel, die alleen aan de oudste zoon toekwam, hadden aangematigd; dat de beslissingen in kwestie betrekking hebben op titels die aan een landgoed verbonden waren, maar dat zij verwijzen

naar de wetten en gebruiken in de Nederlanden, die verschillen van de Duitse;

Overwegende dat deze onderscheiden gegevens er alle op wijzen dat de regel van het eerstgeboorterecht in de Nederlanden normaal toegepast werd en dat de pogingen om daarvan af te wijken tegengegaan zijn; dat, hoewel nog steeds onzekerheid bestaat omtrent de wijze van overdracht van niet aan een landgoed verbonden titels, de overdracht van "fictieve lenen" waarschijnlijk op die van echte lenen was afgestemd;

Overwegende dat in de open brieven van 1709 vermeld staat dat de titel overgaat op de kinderen en nazaten in directe lijn, zonder verwijzing naar enige vorm van eerstgeboorterecht; dat in die brieven aan de begunstigde ervan de mogelijkheid wordt geboden de verleende titel aan een landgoed te verbinden; dat in een algemeen gedeelte van die open brieven verwezen wordt naar zijn "erfgenamen en nakomelingen"; dat de stelling van de verzoekers dat in dezelfde oorkonde andere regels van overgang worden vastgesteld naargelang van het gebruik dat daarvan wordt gemaakt niet wordt gestaafd door elementen vervat in de tekst van de oorkonde, waarin men bezwaarlijk een apart gedeelte voor elk van de gevallen kan onderscheiden en indruist tegen de theorie van het "fictief leen" die toen gangbaar was;

Overwegende dat de verzoekers in hun laatste memorie aanvoeren dat de drie kleinzonen van Gérard Mathias de titel hebben gevoerd; dat, ongeacht het feit dat dit argument te laat is aangevoerd, geen enkel gegeven uit het dossier de bewering van de verzoekers staaft en evenmin bewijst dat de titels in kwestie terecht werden gevoerd;

Overwegende dat de argumenten ten gunste van de interpretatie die stelt dat de in 1709 verleende titel volgens eerstgeboorterecht overdraagbaar is doorslaggevender lijken dan die waarop de tegenovergestelde stelling steunt; dat het motief van de bestreden handeling, namelijk dat tijdens de Spaanse overheersing de regel dat de titels volgens eerstgeboorterecht overgingen in de Nederlanden steeds nauwgezet is nageleefd, niet als verkeerd kan worden beschouwd; dat de middelen ongegrond zijn,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het beroep wordt verworpen.

Artikel 2.

De kosten, bepaald op 8.000 frank, komen ten laste van elke verzoekende partij ten belope van 4.000 frank.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de VIe kamer, op zeven oktober 1900 zevenennegentig door :

de HH.	ANDERSEN,	kamervoorzitter,
	LEROY,	staatsraad,
	HANSE,	staatsraad,
Mevr.	MALCORPS,	griffier.

De Griffier, **De Voorzitter,**

M.-Chr. MALCORPS. **R. ANDERSEN.**

**VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD
VAN STATE, GECOöRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.**